

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 10Sža/39/2015
Identifikačné číslo spisu: 1014200466
Dátum vydania rozhodnutia: 27.03.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1014200466.2

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členov senátu JUDr. Zuzany Ďurišovej a JUDr. Jany Hatalovej, PhD., v právnej veci žalobcu: N., narodený dňa XX.XX.XXXX, indická štátna príslušnosť, zastúpený: JUDr. Miroslava Mittelmannová, advokát, Hurbanovo námestie 5, Bratislava, proti žalovanému: Prezídium Policajného zboru, Úrad hraničnej a cudzineckej polície, Riaditeľstvo hraničnej a cudzineckej polície Bratislava, Hrobáková 44, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. PPZ-HCP-BA2-2014/000700-004 zo dňa 10.01.2014, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/64/2014-38 zo dňa 24.06.2015, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2S/64/2014-38 zo dňa 24. júna 2015 m e n í tak, že rozhodnutie žalovaného č. PPZ-HCP-BA2-2014/000700-004 zo dňa 10. januára 2014 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Žalovaný j e p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi trovy konania vo výške 430,11 € titulom náhrady trov právneho zastúpenia a iné trovy konania vo výške 140 Eur titulom náhrady súdneho poplatku k rukám jeho právneho zástupcu do tridsiatich dní od právoplatnosti rozsudku.

Odôvodnenie

I.

Priebeh a výsledky administratívneho konania

1. Rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA2-2014/000700-004 zo dňa 10.01.2014 žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie vydané Oddelením cudzineckej polície Policajného zboru Dunajská Streda č. PPZ-HCP-BA8-495-009/2013-Ž zo dňa 10.10.2013, ktorým bola žalobcovi zamietnutá žiadosť o udelenie trvalého pobytu na päť rokov na území Slovenskej republiky.

2. Žalobca podal dňa 24.07.2013 na Oddelení cudzineckej polície Policajného zboru Dunajská Streda žiadosť o udelenie trvalého pobytu na päť rokov na území SR z dôvodu, že dňa 13.10.2012 uzavrel na Matričnom úrade Michal na Ostrove manželstvo s Q. N. rod. X., občiankou SR, s ktorou má dve

maloleté deti.

3. Prvostupňový správny orgán dňa 25.07.2013 požiadal Slovenskú informačnú službu o vyjadrenie k pobytu žalobcu, ktorá odpovedala listom zo dňa 14.08.2013 obsahujúcou informáciu, ktorá je utajovanou skutočnosťou so stupňom utajenia „Dôverné“. Dňa 16.09.2013 bola žalobcovi zaslaná v zmysle § 33 ods. 2 Správneho poriadku výzva na vyjadrenie sa k podkladom pre vydanie rozhodnutia o žiadosti o udelenie trvalého pobytu na päť rokov v lehote 5 dní od jej doručenia, pričom žalobca bol poučený o tom, že v prípade nevyjadrenia sa v stanovenej lehote bude jeho žiadosť zamietnutá. Zároveň bol upozornený na to, že má právo oboznámiť sa s utajovanou skutočnosťou za podmienok ustanovených v zákone č. 215/2004 Z. z. o ochrane utajovaných skutočností v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 215/2004 Z. z.“).

4. Rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA8-495-009/2013-Ž zo dňa 10.10.2013 prvostupňový správny orgán zamietol žiadosť žalobcu o udelenie trvalého pobytu na päť rokov na území SR v zmysle § 48 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, ktoré odôvodnil zistenými informáciami utajovaného charakteru, podľa ktorých žalobca ohrozuje bezpečnosť štátu. Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal žalobca odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA2-2014/000700-004 zo dňa 10.01.2014 tak, že zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil prvostupňové rozhodnutie.

II.

Konanie na krajskom súde

5. Krajský súd v Bratislave napadnutým rozsudkom zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal preskúmania zákonnosti rozhodnutia žalovaného, ktorý rozhodnutím č. PPZ-HCP-BA2-2014/000700-004 zo dňa 10.01.2014 zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie vydané Oddelením cudzineckej polície Policajného zboru Dunajská Streda č. PPZ-HCP-BA8-495-009/2013-Ž zo dňa 10.10.2013, ktorým bola žalobcovi zamietnutá žiadosť o udelenie trvalého pobytu na päť rokov na území Slovenskej republiky.

6. V dôvodoch rozsudku uviedol, že s ohľadom na vymedzenie žalobných dôvodov mu pripadlo posúdiť, či žalobcovi bolo v konaní umožnené realizovať všetky zákonom garantované procesné práva a či vydané rozhodnutie nepredstavuje neprípustný zásah do práva žalobcu na rodinný život a práv jeho detí, ktoré sú slovenskými štátnymi občanmi. Poznamenal, že z rozhodnutí správnych orgánov oboch stupňov vyplýva, že dôvodom zamietnutia žiadosti žalobcu o udelenie trvalého pobytu na päť rokov na území SR bol bezpečnostný záujem SR. Podkladom pre toto rozhodnutie bola utajovaná informácia od Slovenskej informačnej služby č. p. 65/12-D-28-112/2013-S zo dňa 14.08.2013, ktorá je utajovanou skutočnosťou so stupňom utajenia „Dôverné“. Z administratívneho spisu nesporne vyplýva, že poverený policajt, ktorý vo veci rozhodoval, bol s touto utajovanou skutočnosťou oboznámený. Rovnako s ňou bol oboznámený aj konajúci senát Krajského súdu v Bratislave, ktorý si ju vyžiadal od Slovenskej informačnej služby. Konštatoval, že neoddeliteľnou vlastnosťou právneho štátu, ku ktorému sa Slovenská republika hlási (čl. 1 ods. 1 Ústavy SR), je uplatňovanie princípov právnej istoty a spravodlivosti, s dôrazom na ochranu ústavne garantovaných práv a slobôd. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorým boli priznané (I. ÚS 10/98, I. ÚS 54/02). Súčasťou práv na súdnu a inú právnu ochranu, ktorých podmienky a podrobnosti upravujú osobitné zákony, je aj právo účastníka konania vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom (čl. 48 ods. 2 Ústavy SR). Tomuto právu zodpovedá ústavná povinnosť súdu alebo iného orgánu s rozhodovacou právomocou umožniť účastníkovi, aby sa vyjadril ku každému dôkazu, ktorý môže obsahovať zistenie významné pre rozhodnutie (mutatis mutandis I. ÚS 75/96, I. ÚS 49/01).

7. V súvislosti s posúdením námietky žalobcu, že nebol oboznámený s predmetnou utajovanou skutočnosťou, vychádzal z toho, že režim utajovaných skutočností upravuje zákon č. 215/2004 Z. z., ktorý vymedzuje jednak utajované skutočnosti a určuje okruh oprávnených osôb na oboznamovanie sa s utajovanými skutočnosťami. Oprávnenou osobou s osobitným postavením v rozsahu svojej funkcie je aj

sudca (§ 34 ods. 1 písm. f) zákona č. 215/2004 Z. z.). Za oprávnenú osobu sa považuje aj osoba, ktorá sa v konaní pred štátnym orgánom, na základe súhlasu vedúceho, do ktorého pôsobnosti utajovaná skutočnosť patrí, jednorazovo oboznámi s utajovanými skutočnosťami v rozsahu potrebnom na konanie. Medzi týmito osobami je aj advokát, ktorému môže byť umožnené po podpísaní vyhlásenia o mlčanlivosti a poučení o povinnostiach pri ochrane utajovaných skutočností a možných dôsledkoch porušenia, jednorazovo sa oboznámiť s utajovanými skutočnosťami (§ 35 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z.z.).

8. Pokiaľ ide o utajovanú informáciu o žalobcovi obsiahnutú vo vyjadrení Slovenskej informačnej služby, jej pripojenie do administratívneho spisu podlieha špeciálnemu režimu ustanoveného citovaným zákonom, pričom nahliadnutie do tejto časti administratívneho spisu upravuje § 35 ods. 3 zákona č. 215/2004 Z. z. Ak o to oprávnená osoba požiada, je na zvážení príslušného orgánu, do pôsobnosti ktorého predmetná utajovaná skutočnosť patrí, aby žiadosť posúdil a vzhľadom na povahu utajovaných skutočností a na predmet konania určila rozsah jednorazového oboznámenia, majúci na zreteli ochranu záujmov, ktoré viedli k utajeniu predmetnej informácie (bezpečnosť SR, boj s terorizmom, odhaľovanie trestných činov, boj proti organizovanej kriminalite, ochrana utajených svedkov, agentov a podobne). Krajský súd zvýraznil, že právna zástupkyňa žalobcu v správnom konaní nepožiadala o oboznámenie sa s utajovanou skutočnosťou, na základe ktorej bola žiadosť žalobcu o udelenie trvalého pobytu na päť rokov na území SR zamietnutá.

9. Po oboznámení sa s obsahom utajovanej písomnosti, ktorá bola senátu sprístupnená, považoval krajský súd za nutné ozrejmiť, že utajované skutočnosti sa týkali nelegálnych aktivít žalobcu, za ktoré bol zatiaľ neprávoplatne odsúdený. Súdu nebol zrejmý vecný dôvod utajovania skutočností, ktoré sú niekoľko rokov predmetom činnosti orgánov činných v trestnom konaní, viedli k vzneseniu obvinenia žalobcovi, k podaniu obžaloby a k odsúdeniu žalobcu súdom prvého stupňa. Žalobca mal a stále má v trestnom konaní vytvorený náležitý priestor pre to, aby sa dostupnými procesnými prostriedkami bránil proti obvineniam z členstva v organizovanej skupine páchajúcej obzvlášť závažné zločiny prevádzachstva, pre ktoré je súdený. Preto uviedol, že nemožno konštatovať, že by v dôsledku neoboznámenia sa s utajovaným vyjadrením Slovenskej informačnej služby utrpel ujmu na svojich procesných právach v konaní o udelenie povolenia na trvalý pobyt na území SR, najmä náprave podať účinný opravný prostriedok proti rozhodnutiu založenému na predmetnej utajovanej skutočnosti. Ak by aj bola táto skutočnosť žalobcovi sprístupnená, nemalo by to žiadny vplyv na jeho práva účastníka správneho konania. Správnomu orgánu totiž v konaní o žiadosti o povolenie trvalého pobytu na území SR neprináleží posudzovať skutočnosti tvoriace predmet konania pred trestným súdom.

10. K námietke žalobcu týkajúcej sa zásahu do práva na súkromný a rodinný život krajský súd uviedol, že prvostupňový správny orgán sa zaoberal aj rodinnou situáciou žalobcu a podmienky povolenia na pobyt žalobcu na území SR skúmal aj vo väzbe na ustanovenia čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v zmysle protokolov nadväzujúcich na tento dohovor. Podľa čl. 8 Dohovoru má každý právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a korešpondencie a štátny orgán, s výnimkou zákonom stanovených prípadov, nemôže do výkonu tohto práva zasahovať. Zásah do práva na súkromný a rodinný život sa však pripúšťa, ak sa tak stane na základe zákona a je to nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných. Krajský súd bol toho názoru, že správne orgány oboch stupňov správne vyhodnotili, že zásah do tohto práva je v prípade žalobcu nevyhnutný pre bezpečnosť SR a v záujme predchádzania zločinnosti, vychádzajúc predovšetkým zo závažného vyjadrenia Slovenskej informačnej služby. O nevyhnutnosti zásahu svedčí aj vážnosť obvinení z trestnej činnosti, ktoré viedli k zatiaľ neprávoplatnému odsúdeniu žalobcu ako člena organizovanej skupiny pre zločin prevádzachstva. Za týchto okolností nemôže viesť k povoleniu na trvalý pobyt žalobcu na území SR ani uplatnenie zásady najlepšieho záujmu dieťaťa ustanovenej v Dohovore o právach dieťaťa, ktorej sa žalobca dovolal až v konaní pred súdom.

11. Vzhľadom na uvedené dospel krajský súd po preskúmaní veci k záveru, že relevantné skutočnosti

odôvodňujúce zamietnutie žiadosti žalobcu o udelenie trvalého pobytu na päť rokov na území SR v zmysle § 48 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov boli v konaní naplnené a preukázané a napadnutým rozhodnutím a postupom, ktorý jeho vydaniu predchádzal, nedošlo k nezákonnému zásahu do namietaných práv. Nakoľko žalobné námietky neodôvodňovali zrušenie napadnutého rozhodnutia, postupoval súd podľa § 250j ods. 1 O.s.p. a žalobu zamietol.

II.

Odvolaie žalobcu

12. Proti rozsudku krajského súdu podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, podanie ktorého odôvodnil tým, že rozsudok krajského súdu považuje za nesprávny a nezákonný z dôvodu, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

13. Vo vzťahu k dôvodu zamietnutia žiadosti o udelenie povolenia na trvalý pobyt na päť rokov na území Slovenskej republiky, ktorým je bezpečnostný záujem Slovenskej republiky namietal, že prvostupňový správny orgán ako aj druhostupňový správny orgán mu neumožnili v konaní o udelenie trvalého pobytu na päť rokov vyjadriť sa ku všetkým dôkazom tak, ako toto právo garantuje Ústava Slovenskej republiky v článku 48 ods. 2. Namietal, že v dôsledku v konaní použitých utajených skutočností súvisiacich s jeho údajnou nebezpečnosťou, nemal doposiaľ reálnu možnosť účinne brániť svoje práva a záujmy, nakoľko presne nevie, za čo konkrétne je považovaný za nebezpečného a teda vychádzajúc z tejto skutočnosti pred žalovaným správnym orgánom nemal prístup k účinnému opravnému prostriedku a nesprístupnením dôkazných prostriedkov mu bolo umožnené sa brániť len formálne, ale nie skutočne.

14. Z odôvodnenia rozsudku súdu mal za zrejmé, že dôvodom pre zamietnutie jeho žiadosti o udelenie trvalého pobytu na päť rokov na území Slovenskej republiky je jeho trestná činnosť, predovšetkým členstvo v organizovanej skupine, ktorá páchala trestnú činnosť prevádzachstva. V súvislosti s uvedeným zdôraznil, že v čase vyhlásenia rozsudku nebol právoplatne odsúdený za trestný čin prevádzachstva. Mal preto za to, že krajský súd mal v tomto štádiu (neprávoplatné odsúdenie) povinnosť aplikovať prezumpciu nevinu.

15. Žalovaný správny orgán, prvostupňový správny orgán a rovnako aj krajský súd použili ako podklad pre svoje rozhodnutia trestné stíhanie žalobcu za trestný čin prevádzachstva. Ak bol krajský súd toho názoru, že „súdu nie je zrejmy vecny dôvod utajovania skutočností, ktoré sú niekoľko rokov predmetom činnosti orgánov činných v trestnom konaní, mal teda zato, že neexistuje opodstatnený dôvod utajovania tejto skutočnosti. Krajský súd v podstate informoval žalobcu o tom, z akých dôvodov sa považuje za nebezpečného pre bezpečnosť SR. Ak si bol skutočne istý tým, že neexistoval vecny dôvod na utajenie tejto skutočnosti mal urobiť všetko preto, aby sa žalobca mohol pred súdom účinne brániť. Tým, že žalobca nebol informovaný o vykonávanom dôkaze žalovaným, bolo porušené právo žalobcu na účinný opravný prostriedok a spravodlivý súdny proces. Ak by žalobca mal túto informáciu v predstihu k dispozícii, mohol na súde účinnejšie hájiť svoje práva a oprávnené záujmy. Žalobca síce mohol podať na Krajský súd v Bratislave žalobu a žiadať súd o preskúmanie rozhodnutia, čo aj urobil, avšak toto svoje právo na účinný opravný prostriedok a spravodlivý súdny proces mohol vykonať len formálne. Ak by vedel dôvody, pre ktoré sa považuje za nebezpečného alebo minimálne aspoň základnú skutkovú podstatu, mohol mať v konaní zabezpečenejší spravodlivejší prístup ku konaniu, ako ho v skutočnosti mal.

16. Opätovne poukázal na porušenie zásady prezumpcie nevinu, ktorá by v každom právnom štáte mala byť aplikovaná do doby, pokiaľ osoba nie je právoplatne odsúdená za trestný čin. Právo na účinný opravný prostriedok v sebe zahŕňa predovšetkým možnosť sa účinne brániť na príslušnom súde proti postupu a rozhodnutiu správneho orgánu. Ak by mal žalobca k dispozícii informácie o svojej nebezpečnosti v predstihu mohol sa v podanej žalobe vyjadriť napr. k tomu, či SIS podložila svoje

vyjadrenia aj hodnovernými dôkazmi skutočne preukazujúcimi aktivity alebo úmysel žalobcu ohroziť bezpečnosť Slovenskej republiky, prípadne mohol žalobca svojimi argumentmi spochybníť tieto dôkazy, ak by neboli zreteľné a presvedčivé.

17. Vyjadril sa, že postup, ktorým Slovenská republika aplikuje tzv. „bezpečnostné dôvody“ v konaniach o pobyte na štátnych príslušníkov tretích krajín tzv. „bezpečnostné dôvody“ je neakceptovateľný. Slovenská informačná služba svojim postupom zasahuje do rodinných životov cudzincov a tým porušuje aj výkon ich práva na rodinný a súkromný život. Je nespochybniteľné, že štát má právo zasiahnuť do výkonu tohto práva ak je to nevyhnutné a v záujme národnej bezpečnosti. Správny orgán ani krajský súd neodôvodnili, akým spôsobom by žalobca, ktorý má za manželku občianku SR, dlhodobo s ňou a ich spoločnými deťmi žije na území Slovenskej republiky, ohrozil bezpečnosť štátu a prečo je takýto postup v prípade žalobcu nevyhnutný. Vážnosť obvinení je jedna vec, právoplatne odsúdenie vec druhá. Ak by aj osoba žalobcu bola právoplatne odsúdená, nezabavovalo by štát povinnosti sprístupniť použité dôkazy v konaní a najmä neodôvodniť svoje rozhodnutie o zamietnutí trvalého pobytu na území SR.

18. Namietal, že žalobca nemal vytvorené žiadne podmienky pre obhajobu svojho rodinného života a obhajobu toho, že nepredstavuje bezpečnostnú hrozbu. Jediné, čo mohol žalobca v konaní využiť boli všeobecné tvrdenia vyvracajúce ohrozenie každého jedného z bezpečnostných záujmov, ktorý zákon o pobyte cudzincov vypočítava v § 2 ods. 1 písm. i).

19. Žalobca mal za to, že napadnutý rozsudok krajského súdu je z vyššie uvedených dôvodov nesprávny a nezákonný, a že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Rovnako mal za to, že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

20. Na základe uvedeného žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok krajského súdu zmenil tak, že rozhodnutie žalovaného druhostupňového správneho orgánu ako aj rozhodnutie prvostupňového správneho orgánu ruší a vec vracia na ďalšie konanie.

III.

Postup Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pred vydaním nálezu

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky, pri preskúmaní odvolania žalobcu proti rozsudku krajského súdu zistil skutočnosti, pre ktoré dospel k záveru o potrebe prerušenia odvolacieho konania. S poukazom na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky podal dňa 24.05.2016 v obdobnej veci vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 10Sž/3/2016 na Ústavný súd Slovenskej republiky návrh na vyslovenie nesúladu ustanovenia § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov s ustanovením s čl. 1 ods. 1, čl. 12 ods. 1, ods. 2 a čl. 13 ods. 4 v spojení s čl. 46 ods. 1 a ods. 2, čl. 47 ods. 3 a s čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, s čl. 6 ods. 1, s čl. 13 v spojení s čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, odvolacie konanie v tejto veci dňa 22.6.2016 prerušil.

IV.

Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018

22. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 dňa 12. decembra 2018 rozhodol, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 a 2 <., čl. 47 ods. 3 <., čl. 48 ods. 2 <. v spojení s čl. 1 ods. 1 <., čl. 12 ods. 1 a 2 <. a s čl. 13 ods. 4 <. Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie. Vo zvyšnej časti návrhom nevyhovel.

V.

Konanie pred Najvyšším súdom Slovenskej republiky po náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12.decembra 2018

23. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné zmeniť. Rozhodol bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ustanovenia § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 27. marca 2019 (§ 156 ods. 1 a ods. 3 O.s.p.).

24. V predmetnej veci je potrebné predostrieť, že predmetom odvolacieho konania bol rozsudok krajského súdu, ktorým bola zamietnutá žaloba žalobcu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania rozhodnutia č. PPZ-HCP-BA2-2014/000700-004 zo dňa 10.01.2014, ktorým žalovaný zamietol odvolanie žalobcu a potvrdil rozhodnutie vydané Oddelením cudzineckej polície Policajného zboru Dunajská Streda č. PPZ-HCP-BA8-495-009/2013-Ž zo dňa 10.10.2013, ktorým bola žalobcovi zamietnutá žiadosť o udelenie trvalého pobytu na päť rokov na území Slovenskej republiky.

25. Ústavný súd Slovenskej republiky nálezom sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 dňa 12. decembra 2018 rozhodol, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade s čl. 46 ods. 1 a 2 <., čl. 47 ods. 3 <., čl. 48 ods. 2 <. v spojení s čl. 1 ods. 1 <., čl. 12 ods. 1 a 2 <. a s čl. 13 ods. 4 <. Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie.

26. Vyhlásením v zbierke zákonov má nález ústavného súdu vydaný v konaní o súlade právnych predpisov okamžité právne účinky: - právne predpisy, ich časti alebo jednotlivé ustanovenia, o ktorých ústavný súd rozhodol, že nie sú v súlade s ústavou, ústavnými zákonmi, ale s medzinárodnou zmluvou, s ktorou vyslovila súhlas Národná rada Slovenskej republiky a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom (ďalej len „s ústavou“), strácajú svoju účinnosť, t. j. ich aplikácia sa „zastavuje“ a nemajú žiadne právne účinky.

27. Ústava v čl. 125 ods. 3 prikazuje zákonodarcovi, t. j. orgánu, ktorý vydal taký právny predpis nesúladi s ústavou, uviesť ho do šiestich mesiacov od vyhlásenia rozhodnutia ústavného súdu do súladu s ústavou, ak ide o „podzákonné právne predpisy“ [čl. 125 ods. 1 písm. b) a c) ústavy] aj s inými zákonmi a ak ide o predpisy uvedené v čl. 125 ods. 1 písm. d) ústavy, aj s nariadeniami vlády a so všeobecne záväznými právnymi predpismi ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy. „Sankciou“ za nesplnenie tejto povinnosti je strata platnosti takého právneho predpisu, jeho časti alebo jednotlivého ustanovenia po márnom uplynutí šiestich mesiacoch legislatívnej pasivity zákonodarcu (normotvorcu) od vyhlásenia nálezu v zbierke zákonov.

28. Z výroku nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12.decembra 2018 vyplýva, že podľa čl. 125 ods. 3 Ústavy <. Slovenskej republiky dňom vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky strácajú účinnosť ustanovenia § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ak Národná rada Slovenskej republiky neuvedie tieto ustanovenia do súladu s čl. 46 ods. 1 a 2 <., čl. 47 ods. 3 <., čl. 48 ods. 2 <. v spojení s čl. 1 ods. 1 <., čl. 12 ods. 1 a 2 <. a s čl. 13 ods. 4 <. Ústavy Slovenskej republiky a s čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, strácajú po šiestich mesiacoch od vyhlásenia tohto nálezu v Zbierke zákonov Slovenskej republiky platnosť.

29. Na tomto mieste považuje najvyšší súd za dôležité zdôrazniť, že zatiaľ čo derogáčne účinky určujú, kedy prestáva byť derogovaný predpis platným, neaplikovateľnosť znamená, že všeobecné súdy nemajú aplikovať ustanovenia zákona, ktoré bolo ako protiústavné zrušené Ústavným súdom, a to aj v prípade, že účinky takéhoto nálezu nastanú až v budúcnosti. Ústavný súd SR tiež judikoval, že aj keď síce k pozbaveniu platnosti derogovaného zákona dochádza s účinkom „ex nunc“, rozpor s ústavným poriadkom, ktorý bol dôvodom zrušenia zákona nastáva už v priebehu jeho platnosti.

30. Účinnok „ex nunc“ nevyklučuje, že práve aplikácia protiústavného právneho predpisu zo strany orgánu verejnej moci mohla viesť k zásahu do základného práva alebo slobody jednotlivca. Preto nemožno v niektorých prípadoch aplikovať právnu úpravu účinnú v relevantnom období, aj keď táto bola zrušená derogačným nálezom pre neústavnosť až následne.

31. S prihliadnutím na uvedené, možno konštatovať, že pokiaľ bol aj zákon zrušený pre rozpor s ústavným poriadkom, tak v zásade neprestáva byť vo vzťahu k právnym skutočnostiam nastaným behom jeho platnosti aplikovateľný, s výnimkou ak sa derogačný dôvod týka zásahu do ústavou garantovaných základných práv a slobôd (materiálneho jadra ústavy). Uvedené by pritom malo platiť aj vo vzťahu k výkonu práv a povinností z rozhodnutí orgánu verejnej moci vydaných na základe zrušeného právneho predpisu.

32. Všetky orgány verejnej moci vrátane sú povinné interpretovať výklad ústavných zákonov, zákonov a ďalších právnych predpisov v súlade s generálnym interpretačným princípom zakotveným v čl. 152 ods. 4 ústavy, podľa ktorého takýto výklad musí byť v súlade s ústavou.

33. Vzhľadom k tomu, že ustanovenie § 120 ods. 2 zákona č. 404/2011 Z. z. o pobyte cudzincov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, podľa ktorého žalovaný postupoval, a to tým spôsobom, že neodôvodnil rozhodnutie ktoré bolo vydané na základe ustanovenia § 48 ods. 2 písm. b) zákona o pobyte cudzincov, hoci ustanovenia ustanovenie § 120 ods. 2 zákona o pobyte cudzincov účinnom v čase vydania rozhodnutia žalovaným odôvodnenie takéto rozhodnutia nevyžadovalo, predmetné ustanovenie stratilo účinnosť dňom zverejnenia Nálezu Ústavného súdu SR PL.ÚS 8/2016-131 zo dňa 12. decembra 2018 v zbierke zákonov, preto bolo potrebné rozsudok krajského súdu zmeniť tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

34. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací vychádzajúc z uvedeného dospel k záveru, že preskúmané rozhodnutie správneho orgánu nie je v súlade so zákonom, a keďže súd prvého stupňa žalobu zamietol, odvolací súd dospel k záveru, že rozsudok krajského súdu je potrebné podľa § 220 OSP zmeniť a rozhodnutie žalovaného je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

35. V zmysle ustanovenia § 250j ods. 6 O.s.p. je správny orgán viazaný právnym názorom súdu.

36. O náhrade trov konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 250k ods. 1 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 a 2 O.s.p. a § 246c ods. 1 vety prvej O.s.p. tak, že v konaní úspešnému žalobcovi priznal ich náhradu v zmysle vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhl.“). Trovy konania tvoria trovy uplatnené právnou zástupkyňou žalobcu (č. 1. 45 spisu krajského súdu), a to z trov právneho zastúpenia vo výške 430,11 € a iné trovy konania vo výške 140 €.

Trovy právneho zastúpenia pozostávajú:

- z odmeny za 3 úkony právnej služby

1. prevzatie a príprava zastúpenia, (§ 13a ods. 1 písm. a) vyhl.) 134 €

2. účasť na pojednávaní účasť na pojednávaní pred krajským súdom (§ 13a ods. 1 písm. d) vyhl.) 139,84 €

3. odvolanie proti rozsudku krajského súdu, (§ 13a ods. 1 písm. b) vyhl.) 139,84 €

k nim prislúchajúcich režijných paušálov 1 x 8,04 a 1 x 8,39 € (16,43 €)

Spolu: 430,11 €

Iné trovy konania pozostávajú:

- z náhrady za súdny poplatok

1. za podanie žaloby 70 €

2. za podanie odvolania 70 €

37. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

38. S poukazom na ustanovenie § 492 ods. 2 zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok postupoval odvolací súd v konaní podľa predpisov účinných do 30.06.2016 (zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.